

KANDIDATNUMMER 3097

Sidetall 1 av 4

Husk å skrive kandidatnummer og sidetall på hver side av besvarelsen!

ISSN 0130

Intensivt mellomkurs i norsk, trinn III

Skriftlig eksamen

4 timer

Den internasjonale sommerskole

Universitetet i Oslo

2014

I. Lytteprøve**Spørsmål. Svar med hele setninger. Skriv svarene på dette arket.**1. Hvilke to betydninger har ordet *sapmi*?Betydningen og Geografiske

2. Hva er Nordkalotten?

Nordkalotten ^(omfatt) er fire land av Norge, Sverige
Finland, Russland

3. Hvilke faktorer kan en same basere sin identitet på?

Morsmål, Personlige og kombinasjon av kulturell

4. Hvordan fungerte siida-systemet som grunnlag for å organisere det tradisjonelle samiske samfunnet?

med gruppe

5. Hva var årsaken til at samene aldri greide å mobilisere noen særlig motstand mot koloniseringen av territoriene deres?

kolonisering av tryggvis, gradvis og hencyn

6. Nevn to eksempler på hvordan fornorskingspolitikken overfor samene ble praktisert.

snakke, lese og skrive norsk

7. Hva står det i paragraf 110a i Grunnloven?

språk, sin kultur og sin samfunns liv

8. Hvilken oppgave har Nordisk sameråd?

Nordisk politiske organisasjonen og Samene politiske
organisasjonen jobber sammen.9. Hvilken funksjon hadde *noaiden* i det gamle samiske samfunnet?

10. Hvem var Lars Levi Læstadius?

Han er en religions prest.

II: Tekst med oppgaver

Tiåret som teller

(Aftenposten, 15.9.2013)

Populærkulturen vil ha oss til å dyrke ungdomstiden til vi er langt oppi trettiårene. Det kan være en tabbe.

- Ah, tjueårene.

BI-studenten Junaid Khan (26) smaker fornøyd på ordet.

- Jeg kaller det "det gylne tiår". Man tror man kan få til hva som helst, alle drømmer skal gå i oppfyllelse.

Avgjørende

Tjueårene er den perioden i livet som har størst innflytelse på voksenlivet. Vi tar mer enn 80 prosent av våre mest betydningsfulle beslutninger før vi fyller 35, ifølge den amerikanske psykologen, professoren og forfatteren Meg Jay.

I sin bok *The defining decade: Why your twenties matter* uttrykker hun bekymring over at dagens unge roter bort tjueårene i den tro at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og hvordan de skal utnytte de viktige tjueårene.

Finne seg selv

Ord som *kidults* og *twixters* oppsto i USA på midten av 2000-tallet for å beskrive en ny og raskt voksende gruppe av unge mennesker i tjue- og trettiårene. Mange av dem aner ikke hva de skal gjøre, hvor de skal bo og hvem de skal leve sammen med. De lurar på om de skal bli fotografer, advokater eller partyarrangører.

- Denne usikkerheten gjør dem bekymret. De blir forsørget av foreldrene, er uten forpliktelser, gjerne universitetsutdannet, men har i beste fall en lavtlønnet jobb, sier Jay.

- I dag handler "ung voksen"-perioden om sosiale forandringer: Flytte hjemmefra, etablere seg i egen bolig, fullføre utdanning, etablere seg på arbeidsmarkedet og utforske kjærlighetslivet. Økt individualisering gir økte valgmuligheter, men også økt ansvar for eget livsløp, sier NOVA-forskeren Christer Hyggen.

- Jeg mener det er viktig at vi ikke bare fordømmer dem som "umodne voksne", men anerkjenner at de er i en fase som er viktig, sier Hyggen.

Også psykolog Meg Jay mener medier og populærkultur må slutte å bruke uttrykk som kidults og twixters fordi det bidrar til banalisering. Hvis man ikke får gjort nok i tjueårene, blir det desto mer som må realiseres i trettiårene.

Store forventninger

- Det er ikke de unges skyld at de i dag har for store forventninger til hva livet skal by på, hevder trendforsker og sosialantropolog Gunn Helen Øye.
- Alle generasjoner har et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i. Denne generasjonen er blitt sånn på grunn av noe.

Hun kaller dem «fordi-generasjonen»: De unge som kun gjør det som kan skrives på CV-en. De er vokst opp med støttende foreldre og er blitt sosialisert inn i samfunnsgrupper som dyrker dyktighet. Det blir dermed tydelige ytterpunkter, med de flinke som lykkes i alt på ene siden, og de som faller helt utenfor på den andre.

For sin egen skyld

Junaid Khan (26) sluttet på studiene på BI i Nydalen for noen år siden, men er tilbake på skolebenken etter å ha tenkt seg grundig om.

- Jeg testet arbeidslivet i noen år, men til slutt innså jeg det selv: Utdanning er viktig. Og når du selv innser det, at du gjør det for din egen og ikke for noen andres skyld, da er du blitt voksen, sier Khan.
- Jeg tror vi sier at du kan kalle meg en ung mann, ikke voksen.

A. Spørsmål til teksten «Tiåret som teller».

1. Hvorfor er forfatteren Meg Jay bekymret for dagens unge?

Fordi han tror at de har all verdens tid til å finne ut hvem de er, hva de vil med livet sitt og de skal utnytte de viktige tjueårene.

2. Hva er det som karakteriserer gruppen kidults/twixters?

Mange av dem vet ikke ^{ikke bestemte} hva de vil dum leve.

3. Hva mener Gunn Helen Øye når hun kaller unge i dag "fordi-generasjonen"?

et handlingsmønster som speiler samfunnet de lever i

4. Hvorfor bestemte Junaid Khan seg for å gå tilbake til studiene?

Utdanning er viktig til ham. Han kan gjøre for deg selv ikke for andre.

B. Fullfør setningene (så de gir samme mening som i teksten).

1. "Det gylne tiår" kan man bli i strøse
2. Den perioden i livet som (vokan livet årene)
3. På midten av 2000-tallet (mullem 2000 tallet)
4. Økte valgmuligheter hår fatt i de siste årene
(høyne persent)
5. Hvis man får gjort nok i tjueårene, man må tenke hva er viktig
å ha godt liv men man blir oppfatt

C. Alternative uttrykksformer

1. A. De blir forsørget av foreldrene sine.
B. Det er foreldrene forsorgende
2. A. Noen samfunnsgrupper dyrker dyktighet.
B. I noen samfunnsgrupper dyktigende
3. A. Denne usikkerheten gjør dem bekymret.
B. De blir bekymret usikkerhet
4. A. «Det er ikke de unges skyld at de har for store forventninger,» hevder Gunn Helen Øye.
B. Gunn Helen Øye hevder at _____
5. A. Junaid Khan er tilbake på skolebenken.
B. Junaid Khan har fatt utdanning

D. Verb.**Sett inn riktig form av verbet.**

- å finne Noen dager etter at Whitney Houston har fant død,
- å spille har en av sangene hennes spilt på
- å spille flere radiostasjoner. Den sangen man spille på den tiden, var "The greatest love of all". Innholdet i teksten er enkelt:
- å oppleve Den største kjærligheten du vil kunne opplive, er kjærligheten til deg selv. Forfatteren Jean M.
- å utgi Twenge utga i april 2006 boka *Generation Me*,
- å få og filosofien hennes fikk samme navn som boka i løpet av årene som har gått.
- å handle Jean M. Twenge lot boka skulle handlet om de som
- å føde fødet på 70-, 80- og 90-tallet. Boka dreide
- å oppleve seg om mennesker som aldri tidligere opplivde
- å fortelle en krig, og boka fortalte at de var unike, at alt de
- å gjøre gjorde var viktig og riktig. For noen måneder
- å lese siden var det mulig har lest en rørende
- å fortelle artikkel i en avis der en ung journalist fortalte historien om sin døde mor. Fra å være morsom og levende
- å forvandle seg skal moren forvandle seg
- å forsvinne til å bli en dypt deprimert kvinne, og til slutt forsvinner hun inn i elsk-deg-selv-bøkene. Hun er en av mange. Vi
- å realisere seg realiserer seg selv nå for tiden, vi
- å forvente forventer hele tiden å få en jobb som
- å betale kan godt betale, slik at det er

å kjøpe mulig for oss kjøper et stort hus i Ullevål Hageby.
 å by Men hva er lykke, og hva burde livet by på til
 å bli syvende og sist? Møtet med virkeligheten blir
 å være brutalt for *Generation Me*, for kanskje vi ikke er så
 å mene unike likevel? Hva ville Whitney Houston mene
 å leve om alt dette, hvis hun levde.

E. Setningsbinding

Knytt sammen de to setningene ved hjelp av ordene som står i parentes. Du kan bytte om på rekkefølgen av setningene, men det logiske innholdet må være det samme.

Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.

De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli.

(fordi) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene, fordi de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.
 (så) De unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, så mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene.
 (derfor) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene derfor de unge ofte har store forventninger til hvordan livet skal bli.
 (for) Mange av dagens tjuetåringer kan bli skuffet når de kommer i trettiårene for de unge har ofte forventninger til hvordan livet skal bli.
 (av den grunn) Av den grunn de unge har ofte store forventninger til hvordan livet skal bli, kan mange av dagens

F. Sett inn adjektivet og substantivet i riktig form i setningene.

viktig – periode

Til slutt leste vi om noen viktige perioder i verdenshistorien.

Tjue- og trettiårene er en av viktigste periodene i livet.

Hvilken period synes du er viktige enn barndommen?

Jeg mener at ungdomstiden er den aller viktige perioden i livet.

Hva skal du gjøre i denne viktige perioder?

G. Lukeøvelse

Fyll inn de åpne lukene med ett ord i hver.

Ventelister for kortreist, økologisk mat

Aftenposten, 14. juli 2014

Det er forskjell ventelister for å abonnere på kortreist mat i Oslo.

Oslo Kooperativ har 777 medlemmer som kan bestille ferdige grønnsaksposer og flere

folk 1000 Oslo-borgere står på venteliste for å bli medlem.

– Vi merker at dette er noe folk vil ha, sier Mads Pålsrud, styremedlem.

- Går rett inn i «tidsånden»

Hver oppstarten i fjor vår er ventelistene bare blitt lengre og lengre.

– Moteriktig, sunt, bærekraftig, etisk riktig - kortreist mat er et positivt ladet tema på mange måter. Det går rett inn i «tidsånden». Jeg tror vi noen til å se mer og mer av denne typen tilbud av kortreist mat, sier Annechen Bugge, som forsker på nordmenns spisevaner på SIFO. Hun synes at man ser en økende interesse i samfunnet for alle aktiviteter som er knyttet til mat, og særlig knyttet til det lokale og kortreiste.

- Vil ha mat med historie

Det vi ser, er en økende opptatthet av sunnhet og helse. De flere ønsker et råvarebasert kosthold, og forbrukerne legger inn på å lage mat fra bunnen av. Folk ønsker mat med en historie. Mange vil gjerne kunne produsere maten i egen grad selv. Man vil tilbake til noe friskt og naturlig, og vi ser at mange forbrukere vil å kjøpe norsk og kortreist.

- En selvfølge

Hanna Halpren, daglig leder på Restaurantakademien i Stockholm, sier at trenden er global. Hun tror at økologisk og kortreist mat hvert vil bli en selvfølge.

- Det vi ser, er at vi mennesker ikke kjenner mange helt trygge. Vi vil tilbake til den gamle, en verden, men på en moderne måte. Neste uke vil Kooperativet ta opp 500 nye medlemmer. Mennesker halveres ventelisten. Mange har ventet i nesten ett år, sier Helene Austevoll, styremedlem i Oslo Kooperativ. Man får et helt annet forhold til å kjøpe maten når man vet hvor den kommer fra.

Trenger mer plass

Det finnes flere forskjellige abonnementsordninger for frukt og grønt i Oslo. Kooperativet skiller seg ut ved at de er drevet på dugnad. Her må medlemmene den bidra, enten ved å pakke poser eller med å drifte organisasjonen. De kaller seg et «arbeidsfellesskap». Nå ønsker de å starte lokale kooperativer ved omkring i Oslo, og er allerede på utkikk den nye lokaler på Tøyen. Flere andre byer er interessert i å følge etter.

- Det har virkelig tatt seg opp de siste årene. Det er en direkte link mellom bonden og forbrukeren som jeg tror mange setter seg på, sier Pålsrud.

Do not write
in this space

"Det vindunderlige" i "Et dukkehjem"

Et dukkehjem handler ekteskapet. Forhold av en mann og en kvinne i sluttet 1800 tallet.

Et dukkehjem i før tiden bistå av en mann (Helmer)

arbeidet ute i samfunnet og tjente pengene. En kvinne

(Nora) fødet barn, være hjemme og passe på barn og

husa. Denne tiden kvinnene har ikke lov å arbeide ute i

samfunnet, å tjene pengene å ha mer penger. Hovedarbeids

av kvinnene er være hjemme og barna. Man er opptatt

helt tiden i jobben sin. Han ^(Helmer) har ikke tid for

familien sin, derfor Nora ble trott for denne situasjonen.

Når Nora bestemte seg å skille Helmer, hun tenkte at hun

allerede var fri. Hun kan gjøre hva hun vil. Fordi

Nora hele livet var bare til Helmer. Hun er ikke rett å gjøre

hva hun vil. kvinnene er ikke plass i samfunnet i denne

tiden.

Do not write
in this space

* det vindunderlige skal skje.

I gamle dager skilte ektepar også men de var veldig sjelden. Nå dagens Norge skiller ektepar ofte.

Avsluttet:

Min mening er Et dukkehjem er veldig relevant i moderne livet. Mange ting kan man ikke forstå. Hvorfor skal skje eller hvorfor skal ikke skje. Jeg synes at Nora er ikke fornøyd i livet ditt. Nora gjorde galt.

Norge dagens nå kvinner og menn arbeider både ute i samfunnet. Samme lønning både kvinner og menn. Er i samfunnet nå.